

Anar-se'n

La degradació o desnaturalització de la sintaxi catalana es manifesta d'una manera molt especial en la pèrdua o omissió de les partícules pronominals *en* i *hi*, tan útils i eficaces, i tan característiques del català (per oposició al castellà, en què no són usades). És lamentable de comprovar com es van estenen construccions com «Vaig agafar dos» i «No es fixen» en lloc de *En vaig agafar dos* i *No s'hi fixen*.

L'eliminació del pronom *en* és també observable en l'ús del verb *anar-se'n*, és a dir, del verb *anar* significat «partir», cas en què cal que vagi acompanyat del conjunt pronominal *se'n*.

Prescindint, tal com n'hi ha que ho fan, del segon pronom d'aquest conjunt, *anar-se'n*, queda reduït a «anar-se», cosa que no costa gaire de veure que representa una solució calcada fidelment de la del castellà. I, així, podem sentir més o menys habitualment frases com «Ens vam anar aviat», «Ja es volen anar» o «Quan es vagi avisa'm», en lloc de *Ens en vam anar aviat*, *Ja se'n vol anar* i *Quan se'n vagi avisa'm*.

Si en una frase amb el verb en tercera persona del plural com *Se n'han anat* es prescin-

deix del pronom *en*, el resultat és «S'han anat», frase que té una pronunciació pràcticament idèntica a la de tercera persona del singular *Se n'ha anat*. És que aquesta identitat, o quasi identitat, de pronunciació, influeix en el fet que molts recorrin a la construcció inadmissible «S'han anat»? I ens referim, és clar, no únicament al llenguatge col·loquial sinó a l'ús públic de la llengua. D'una banda podem pensar que la similitud fonètica que hem indicat pot contribuir a fer passar desapercebuda, fins i tot en el cas que hom vetlli per aquesta qüestió, la incorrecció que representa la frase «S'han anat». Però també es podria assegurar que la majoria dels qui hi recorren, si la frase fos del singular dirien «S'ha anat». Un actor de doblatge a qui vam fer observar que calia que digués *Se n'han anat*, enlloc del que ell —«S'han anat» o *Se n'ha anat*— perquè la frase era del plural, va manifestar la seva estranyesa, perquè ell ja creia pronunciar una frase d'aquest nombre gramatical. Era, cal dir-ho, un actor infantil. La constatació és prou lamentable. Però també ens pot ésser molt al·liconadora.